

Čís. 13583.

Nárok na zaplacení nedoplatku kupní ceny za pozemky, jež žalobce ze svého velkého pozemkového majetku z příkazu Státního pozemkového úřadu a za jeho účastenství (schválení) žalovanému prodal, jest nárokem soukromoprávním a patří na pořad práva.

Soud nemůže přiznati k odpočtu namítanou vzájemnou pohledávku z důvodu odškodnění podle § 75 náhr. zák., pokud se týče z důvodu příspěvku podle § 7 vl. nař. čís. 305/22 v doslovu vl. nař. čís. 192/24 sb. z. a n., dokud není ještě učiněno konečné rozhodnutí Státního pozemkového úřadu o této pohledávce.

(Rozh. ze dne 30. května 1934, Rv I 1527/32.)

Žalující obec domáhala se na žalovaném zaplacení nedoplatku kupní ceny za pozemky, jež prodala žalovanému ze svého velkého pozemkového majetku z příkazu Státního pozemkového úřadu a za jeho účastenství, pokud se týče z jeho příkazu. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic.

Nejvyšší soud uvedl v otázkách, o něž tu jde, v

důvodech:

Mylným je názor dovolatelův, že souzená věc nepatří na pořad práva. V projednávaném sporu jde o nedoplatek kupní ceny za pozemky, jež žalující obec ze svého velkého pozemkového majetku z příkazu Státního pozemkového úřadu a za jeho účastenství, pokud se týče s jeho schválením žalovanému prodala. Ujednaná tržová smlouva mezi žalovaným a žalující obcí je smlouvou soukromoprávní a na této její povaze účastenství Státního pozemkového úřadu nic nemění (srovnej rozhodnutí senátu pro řešení kompetenčních konfliktů z 5. června 1931 č. j. 714/31 a ze dne 7. prosince 1931 č. j. 758/31 sb. n. s. z roku 1931 dodatek I a V). Důsledně je i zažalovaný nárok na doplatek kupní ceny z oné tržové smlouvy nárokem soukromoprávním a patří na pořad práva (§ 1 j. n.). Zmatečnost podle § 477 čís. 6 c. ř. s. vytýká dovolatel neprávem.

Neprávem vytýká dovolatel, že mu nižšími soudy nebyla přiznána k odpočtu namítaná pohledávka z důvodu odškodnění podle § 75 náhr. zák., pokud se týče pohledávka z důvodu příspěvku podle § 7 vl. nař. čís. 305/22 v doslovu vl. nař. čís. 192/24. O tom zdali mu přizná případně patří posléz uvedený příspěvek, může rozhodnouti jen Státní pozemkový úřad, jsa k tomu jedině povolán, nikoli soud a co se týče odškodnění podle § 75 náhr. zák., byl i o tom v souzeném případě povolán rozhodnouti řečený úřad. V době vynesení rozsudku u soudu první stolice konečné rozhodnutí Státního pozemkového úřadu učiněno ještě nebylo a nižší soudy právem k odpočtu namítanou pohledávku jako k odpočtu se nehodící žalovanému nepřiznaly.

Čís. 13584.

Pokud peněžní ústav, který má pohledávku z úvěru proti majiteli nemovitosti a pojistil zařízení a zásoby v této nemovitosti, má zájem na tomto pojištění a uzavřel pojišťovací smlouvu ve vlastní prospěch.

(Rozh. ze dne 30. května 1934, Rv I 1658/32.)

Žalovaná spořitelna pojistila zařízení a zásoby v tírně Josefa A-a, protože měla pohledávky za Josefem A-em a jeho předchůdcem Karlem A-em, a dala si pojistky vinkulovati. Požární náhrada 317.506 Kč, složená pojišťovnou na soudě, byla přikázána žalované spořitelně a Marta K-ová, manželka Josefa A-a, byla s odporem poukázána na pořad práva. K vyřízení tohoto odporu podala Marta A-ová proti spořitelně žalobu, jíž požadovala ze složených peněz polovici 158.753 Kč, ježto jest spoluvlastnicí tírny a ježto prý bylo pojištění uzavřeno v její prospěch. Žaloba byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, n e j v y š š í m s o u d e m z těchto

d ů v o d ů:

Odpor proti přikázání požární náhrady v celé její výši žalované spořitelně a žaloba k vyřízení onoho odporu (§ 231 ex. ř.) jsou založeny na tom, že prý žalovaná spořitelna nemá na pojištění pojistného zájmu a že pojišťovací smlouva byla uzavřena ve prospěch majitelů pojištěných věcí, nikoli ve prospěch žalované spořitelny. Nižší soudy zjistily, že žalovaná spořitelna pojistila zařízení a zásoby v tírně Josefa A-a sama, protože měla pohledávky z úvěru proti Josefu A-ovi a jeho předchůdci Karlu A-ovi a že uzavřela pojištění, aby měla své pohledávky za Josefem A-em a Karlem A-em kryté. Zjištěno je také, že si žalovaná spořitelna dala pojistky pro sebe vinkulovati. Nepochybily nižší soudy, když, vycházejíce z tohoto zjištění, přiznaly žalované spořitelně pojistný zájem na pojištění. Pojistný zájem spořitelny vyplývá z uvedeného účelu pojištění a z toho, že spořitelně, když poskytla úvěr majitelům pojištěných předmětů záleželo na tom, by majetek dlužníků, pokud se týče pojištěné věci nebo hodnota jejich zůstaly neztenceny a pro její krytí zachovány. Tento zájem spořitelny byl bez pojištění ohrožen. Pokud jde o to, v čí prospěch pojištění bylo uzavřeno, zda pro spořitelnu či pro majitele pojištěných předmětů, nepochybil odvolací soud, uznáv, že pojištění bylo sjednáno ve prospěch žalované spořitelny a pro ni, nikoli pro majitele pojištěných věcí. Pokud je tento závěr odvolacího soudu závěrem skutkovým, nelze mu v dovolání odporovati, protože hodnocení důkazů nelze v dovolacím řízení napadati, a pokud závěr ten je závěrem právním, odpovídá tomu, co bylo zjištěno, že totiž žalovaná spořitelna byla pojistníkem, že pojištění uzavřela ve svém zájmu a že pojistky byly pro ni vinkulovány. Z uvedeného vyplývá, že důvody odporu a žaloby proti přikázání požární náhrady žalované spořitelně nejsou opodstatněny, a nižší soudy právem žalobě a žádosti žalobkyně, aby z požární náhrady byla částka 158.753 Kč 50 h přikázána žalobkyni, ježto ona je spoluvlastnicí tírny a pojištěných předmětů a ježto pojištění bylo uzavřeno v její prospěch, nevyhověly.

Čís. 13585.

Placením jednou pokladnou státu druhé jeho pokladně nenastává pro stát hospodářský výsledek spojený s placením po rozumu § 1412 obč. zák. Nezáleží na tom, že toto placení bylo přivoděno tím, že jedna pokladna jako vymáhající věřitelka provedla exekuci zabavením a přikázáním pohledávky, kterou měl její dlužník za jinou státní pokladnou.